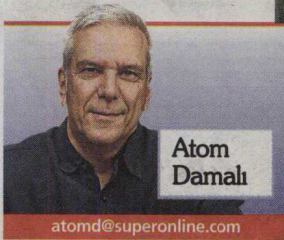

22

VATANKİTAP

VATANKİTAP, 15 Ocak 2011 Cumartesi

Özenli basımı, içerdği eserler ve bilgiler ile "Sanat Atlası" sadece sanat tarihine ilgi duyanların değil, herkesin sahip olmak isteyeceği bir kitap... İsme özel sertifika ile satılan kitabın en önemli özelliklerinden biri de sanat akımlarının değişimini okura bir bakışta gösteriyor olması...

Atom Damalı

atomd@superonline.com

Sandro Botticelli

Yoğun ve kapsamlı bir müze turu gibi

Dünyanın en önde gelen uluslararası yayın kuruluşlarından DK'nın dünya sanat tarihine yön veren eserleri içeren "Sanat Atlası" kitabı Boyut Yayıncılık tarafından Türkçeye kazandırıldı. Öncelikle bu değerli çalışmasından ötürü Boyut Yayıncılık'a teşekkür etmek isterim. Çünkü "Sanat Atlası" dünyanın en kapsamlı müze kitaplarından biri niteliğinde...

Kronolojik olarak tüm sanat eserleri hakkında bilgi veren bu kitap, prehistorik sanat eserleri ile başlıyor ve günümüze dek uzanıyor. Hâl böyle olunca da kitabın sayfalarını çevirirken hem tarihin hem de dünya coğrafyasının üzerinde dolaşıyorsunuz. Hem ülkelerin, kültürlerin sanata yaklaşımını görüyor hem de tarihsel süreç içinde sanattaki değişimlere, akımların birbirinin yerine geçişine yakından tanık olabiliyorsunuz.

SANAT DÜNYASININ DEĞİŞİMİ

Kitapta Antik Mısır ve Antik Yunan eserlerinin tanıtımından sonra 15. ve 16. yüzyıl Rönesans sanatçıların eserlerine yer verilirken Rönesans döneminde Ortaçağ ressamlarının çizdiği ruhani görüntülerin yerini üç boyutlu bir dünyayı resmetmek için perspektiften yararlanan resimlere nasıl bıraktığını görüyorsunuz. Ya da 17. yüzyıla egemen olan Barok üslubun cesur, gösterişli, hareketli ve kontrastlı ışığı ile Avrupa hanedanlarının ihtişamını sergilemesine... Veya Barok stili izleyen Rokoko'nun, zarafet, uçarlık ve süsleme albenisini ön plana çıkarırken Roman-

tizmin 19. yüzyıl başlarında nasıl doruk noktasına ulaştığını...

Düzene ve akla yaslanan Neoklasikçilerin tersine, Romantikler'in düşgücü, coşku ve bireyin gücüne inanasına tanıklık ederken ışığın etkilerini resmetmeyi amaçlayan Empresyonistler'in Rönesans'tan beri resim alanına egemen olan bir geleneğin sonunu nasıl getirdiklerini ve ışığın etkilerini resmedişleri karşısında gözleriniz kamaşıyor.

Sanki yoğunlaştırılmış bir müze turunda gibisiniz... Hem de bilgili, deneyimli ve açıklayıcı bir rehber eşliğinde. Mesela 20. yüzyıla beraber her konuda olduğu gibi sanat dū-

nyasında yaşanan büyük değişimlerin boyutlarını ve nedenlerini de öğrenebiliyorsunuz. Hatta belki sadece meslekleri sanat veya sanat tarihi olanların takip edeceği, ilgileneceği; fovizm, dadaizm, vortisizm, ekspresyonizm, kübizm, fütürizm, orfizim, rayonizm, konstruktivizm, süprematizm gibi "izm"lerin yaratıcılığın sınırlarını nasıl zorladıklarına bile tanıklık ediyorsunuz. Ve tabii II. Dünya savaşından sonra ortaya çıkan minimal sanatın, popartın, kinetik sanatın, kavramsal sanatın ve sürrealizmin bugünlere taşımışına da...

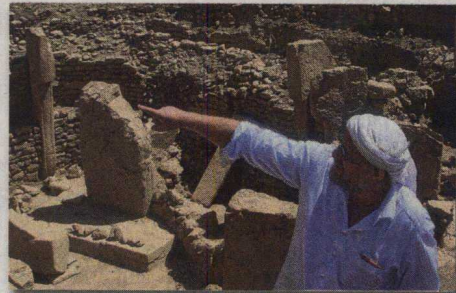
Klimt'in muhteşem "Öpücük" resminin kapakta yer aldığı ve binin üzerinde sanatçının yapıtlarının estetik bir şekilde tanıtıldığı bu eser sayesinde oturduğunuz yerden dünyanın en önemli müzelerini gezebilir, sanat tarihinde yolculuğa çıkabilirsiniz... **VK**

Sanat Atlası

Kolektif
Boyut Yayın Grubu / Atlas Dizisi
375 TL

Göbeklitepe eserleri de yer almalıydı

Göbeklitepe arkeolojik çalışmalarını başlatan Dr. Klaus Schmidt, "Önce tapınak, sonra şehir geldi" diyerek erken medeniyet tarihine yeni bir açılım getiriyor...

Ancak bir eleştirim de yok değil... Prehistorik sanat eserleri ile başlayan "Sanat Atlası"nda ne yazık ki Göbeklitepe eserleri yer almıyor. Oysa Urfa müzesinde bulunan dünyanın ilk insan boyundaki heykeli ve Göbeklitepe'de bulunan 12 bin yıl önceki dünyanın ilk tapınağına ait heykel ve rölyefler de bu eserde yer almalıydı. Çünkü Göbeklitepe kalıntıları dünyada din tarihinin yeniden yorumlanmasına neden olacak kadar önemli. Tabii ki bu eksikliğin nedenini sadece Sanat Atlası'nın editör ve danışmanlarında aramak gerek. Çünkü Göbeklitepe buluntuları Alman Der Spiegel Dergisi'ne kapak olsa da Türk medyasında bir türlü gereken önemi görmedi.

Peki Göbeklitepe'yi bu kadar önemli kılan ne? Göbeklitepe, henüz yerleşik hayata geçmemiş olan avcı-toplayıcı toplumların inançları doğrultusunda tapınak inşa etmiş olduklarını gös-

teren ilk örnek. Bu da onu arkeoloji dünyasının en büyük keşiflerinden biri kılıyor.

Uzun bir süredir ismini duyduğum Göbeklitepe'ye gittiğimde tepeyi daha uzaktan görür görmez dallarının ve yapraklarının arasına bağlanmış binlerce çaputun uçtuğu tek bir ağacın da sayesinde buranın çok özel bir yer olduğunu hissetmişim. Nitekim, daha sonra o tek ağacın köklerinin altında halen kazısı devam etmekte olan 12 bin senelik bir tapınaktan çıkarılan yabani siğir, akrep, tilki, yılan, aslan, yaban eşiği, yaban ördeği ve bitki kabartmalarına hayran kalmışım. O dönemde böyle eserlerin yapılmış olması inanılır gibi değildi.

Dünyanın ilk insan boyundaki heykeli Urfa Müzesi'nde dünyaya tanıtılmayı beklemekte...